

Realitat i representació

DIEG● MALQUORI (*Universitat Ramon Llull*)

La gran pregunta que està a la base de qualsevol esforç per comprendre el món pot expressar-se en una imatge a la vegada molt coneguda i no obstant això encara irresolta: ¿Podem arribar a veure l'essència de la realitat, o només veiem les ombres projectades en el fons de la caverna? I conseqüentment, ¿pot la ciència ocupar-se de la realitat, o ha de conformar necessàriament en elaborar-ne una imatge?

Si seguim el camí indicat per Plató, arribem inevitablement a dubtar de qualsevol representació "física" del món, ja que aquesta es recolza en l'"evidència tenebrosa" dels sentits. Però encara que confiem en els nostres sentits ens trobem finalment amb aquesta dicotomia entre realitat i imatge, i d'alguna manera hem de decidir com interpretar el mapa que la ciència ens ofereix de la realitat.

La física moderna ha ampliat encara més aquest aparent abisme. El que persegueix ja no és la creació d'una imatge que pugui referir directament a la realitat, sinó que és la construcció d'un món abstracte en el qual els símbols de la realitat estiguin relacionats entre ells de manera lògica i coherent. D'alguna manera, la imatge del món de la física té un significat marcadament autoreferencial.

El discurs sobre la dicotomia entre realitat i imatge es complica així per la irrupció d'un nou element: la diferència entre interpretació i representació de la realitat. Interpretar significa proposar un sentit que s'afegeix a l'element original, però que està directament vinculat. Representar, en canvi, pot significar una ruptura total d'aquest vincle. La metàfora és també una forma de representació... Per això poden coexistir diferents representacions d'una mateixa realitat, totes i cap veritables al mateix temps.